

2. IEKŠZEMES KOPPRODUKTS
GROSS DOMESTIC PRODUCT

METODOLOĢIJA	METHODOLOGY
<p>Iekšzemes kopprodukts ir valsts teritorijā saražoto gala produktu un veikto pakalpojumu summārā vērtība noteiktā laika periodā. To var aprēķināt, izmantojot datus par iekšzemes kopprodukta ražošanu, izlietojumu un ienākumiem gan faktiskajās, gan salīdzināmajās cenās. No 2008.gada 3.ceturkšņa salīdzināmo cenu rādītājiem par aprēķinu bāzi tiek lietots iepriekšējais kalendārais gads, un rādītāju absolūtās vērtības salīdzināmās cenās tiek publicētas 2000.gada vidējās cenās, bet dinamika – ķēdes indeksu veidā. Biļetenā pieejamas tabulas par ražošanas, izlietojuma un ienākumu aspektiem.</p> <p>Aprēķinot iekšzemes kopproduktu no ražošanas aspekta, vispirms nosaka preču un pakalpojumu izlaidi un starppatēriņu. <i>Preču un pakalpojumu izlaidi</i> apkopo ekonomiskās darbības rezultātus par visām saimnieciskajām vienībām, ieskaitot pašnodarbinātās personas. Preču un pakalpojumu izlaidi uztver bāzes cenās, tas ir, vērtībā, kuru ražotājs saņem no pircēja par katru saražoto preces vai pakalpojumu vienību. To nosakot, neņem vērā par vienību maksājamos produktu nodokļus un saņemamās subsīdijas, kā arī atsevišķi aprēķinātos transporta izdevumus. <i>Produktu nodokļi</i> ir tie, kurus maksā produkcijas realizācijas brīdī – pievienotās vērtības, muitas un akcīzes nodokļi.</p> <p><i>Starppatēriņš</i> ietver preču un pakalpojumu vērtību, kas ražošanas izmaksu veidā pārskata periodā izlietota produkcijas ražošanai.</p> <p>Atskaitot no preču un pakalpojumu izlaides bāzes cenās starppatēriņu, iegūst <i>pievienoto vērtību</i> bāzes cenās. Pieskaitot tai produktu nodokļu neto vērtību, iegūst <i>iekšzemes kopproduktu</i>.</p> <p>Iekšzemes kopprodukta aprēķiniem tiek izmantota operatīvā statistiskā informācija par ražošanas attīstību tautsaimniecības nozarēs. Tomēr, aprēķinot pievienotās vērtības apjoma izmaiņas, tiek ņemta vērā arī tā daļa, kas nav uztverta operatīvajos pārskatos. Tāpēc starp publicētajiem atsevišķu nozaru produkcijas ražošanas tempiem un pievienotās vērtības pieaugumu nav tiešas atbilstības.</p> <p>Aprēķinot iekšzemes kopproduktu no izlietojuma aspekta, apkopo informāciju par preču un pakalpojumu gala izlietojumu, tas ir, tādu izlietojumu, kas nesaistās ar ražošanas izdevumiem. Gala izlietojumu veido mājsaimniecību un valsts pārvaldes iestāžu galapatēriņa izdevumi, izlietojums kopējā kapitāla veidošanai un starpība starp preču un pakalpojumu eksportu un importu.</p> <p>Aprēķinot iekšzemes kopproduktu no ienākumu aspekta, apkopo informāciju par ekonomiskās darbības primārajiem ienākumiem. Šo ienākumu galvenie veidi ir: darbinieku atalgojums, ražošanas un importa nodokļi un ienākumi, kas sākotnēji paliek ražotāja rīcībā – darbības koprezultāts un jauktais kopienākums. Uzņēmējdarbības darbības koprezultāta pamatelements ir peļņa. Mājsaimniecības jauktais kop-ienākums ietver ne tikai uzņēmuma īpašnieka kā uzņēmēja peļņu, bet arī nosacītu atlīdzību par īpašnieka un viņa ģimenes locekļu darbu, kas nav nošķirama no peļņas.</p>	<p>Gross domestic product is the total value of final products and services produced in the country within a specified period. It is calculated using data on production, use and income of gross domestic product at both current and constant prices. Starting with 3rd quarter of 2008 previous calendar year is used as calculation basis for constant prices' indicators, and absolute values of indicators at constant prices are published at average prices of 2000, but dynamics - in form of chain indices. This bulletin provides tables on the production, expenditure and income approaches.</p> <p>For the calculation of gross domestic product from the production side, first the output of goods and services and intermediate consumption are determined. Output of goods and services summarizes the result of economic activity of all economic units including self-employed persons. Output of goods and services is shown at basic prices, that is, the amount receivable by the producer from the purchaser for a unit of a good or service produced as output minus any tax payable, and plus any subsidy receivable, on that unit as a consequence of its production or sale. It excludes any transport charges invoiced separately by the producer. Taxes on products are those which are paid at the moment of sales of production, that is, value added tax, customs duties and excise tax.</p> <p>Intermediate consumption includes the value of goods and services that as production costs have been used up for the output of goods in the reporting period.</p> <p>By subtracting intermediate consumption from the output of goods and services (at basic prices), value added is obtained at basic prices. By adding to the latter the net value of taxes on products, gross domestic product is obtained.</p> <p>The calculation of gross domestic product is based on current statistics reflecting output in all sectors of the national economy. However, in order to calculate changes in the value added, that part of the economy, which is not captured by current reports, is also taken into account. Output growth rates are, therefore, not quite consistent with the growth rates of the value added.</p> <p>The final use is recorded on the expenditure side of gross domestic product. It is the consumption of goods and services that is not linked to production cost in the given period. Final uses are formed by the final consumption expenditure of households and general government, uses for gross capital formation and the balance of exports and imports of goods and services.</p> <p>For the calculation of gross domestic product from the income approach, information on primary incomes from economic activity is compiled. The main kinds of primary incomes are the following: compensation of employees, taxes on production and imports as well as incomes such as gross operating surplus and gross mixed income, which at first remain at the disposal of the entrepreneur. Profit is the basic element of gross operating surplus. Mixed income of households consists not only of the profit made by the enterprise owner due to his entrepreneurial activity but also includes implicit labour remuneration for the owner's and his family members' work that cannot be separated from profit.</p>

2.1. IEKŠZEMES KOPPRODUKTA APJOMS UN INDEKSI
GROWTH RATES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT

Periods Period	Tūkst. Ls/ Thsd LVL		2000.gada salīdzināmās cenās , procentos chain-linked (reference year 2000), as per cent				
	faktiskajās cenās at current prices	2000. g. salīdzināmās cenās chain-linked (reference year 2000)	sezonāli neizlīdzināti seasonally unadjusted		sezonāli izlīdzināti seasonally adjusted		
			pret iepriekšējo periodu of the previous period	pret iepriekšējā gada atbilstošo periodu of the corresponding period of previous year	pret iepriekšējo periodu of the previous period	pret iepriekšējā gada atbilstošo periodu of the corresponding period of previous year	
2007	14779810	8691656	110.0	110.0	110.0	110.0	
2008	16274496	8296089	95.4	95.4	95.4	95.4	
2008	I-III	3757816	1888806	78.0	100.5	97.3	102.8
	IV-VI	4162501	2081839	110.2	98.2	98.1	97.4
	VII-IX	4167513	2154611	103.5	94.8	98.4	94.3
	X-XII	4186666	2170833	100.8	89.7	95.0	89.3
2009	I-III	3311112	1548869	71.3	82.0	88.6	81.3
	IV-VI	3397967	1691963	109.2	81.3	99.8	82.7
	VII-IX	3247863	1744755	103.1	81.0	96.0	80.7

2.2. IEKŠZEMES KOPPRODUKTS PA DARBĪBAS VEIDIEM
GROSS DOMESTIC PRODUCT BY KIND OF ECONOMIC ACTIVITY
(tūkst. Ls/ thsd LVL)

NACE 1.1.red. NACE Rev.1.1.	Darbības veids	2008		2009		NACE Heading
		VII-IX	I-IX	VII-IX	I-IX	
Faktiskajās cenās/ At current prices						
	Iekšzemes kopprodukts	4167513	12087830	3247863	9956942	Gross domestic product
A-O	Kopējā pievienotā vērtība (bāzes cenās)	3726444	10813119	2910731	8963245	Gross value added (at basic prices)
A	Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība	145166	348415	115098	268885	Agriculture, hunting and forestry
B	Zvejniecība	2735	9066	2322	8382	Fishing
C	Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	16147	45446	15658	43852	Mining and quarrying
D	Apstrādes rūpniecība	403006	1188183	298109	831525	Manufacturing
E	Elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde	79243	273708	75324	301207	Electricity, gas and water supply
F	Būvniecība	392328	947237	217103	592561	Construction
G-O	Pakalpojumi	2687819	8001064	2187117	6916833	Services
G	Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu, motociklu, individuālās lietošanas priekšmetu un sadzīves aparātūras un iekārtu remonts	656247	1929927	453432	1401644	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles, personal and household goods
H	Viesnīcas un restorāni	66572	187232	45171	126126	Hotels and restaurants
I	Transports, glabāšana un sakari	409386	1183085	362654	1030069	Transport, storage and communication
J	Finanšu starpniecība	230131	681379	199833	621970	Financial intermediation
K	Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība	624959	1871945	577626	1770790	Real estate, renting and business activities
L	Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	238727	788990	166394	714157	Public administration and defence; compulsory social security
M	Izglītība	173767	547116	144207	522785	Education
N	Veselība un sociālā aprūpe	101591	295043	84969	273140	Health and social work
O	Pārējie komunālie, sociālie un individuālie pakalpojumi	186439	516347	152831	456152	Other community, social and personal service activities
	Produktu nodokļi (mīnus subsīdijas)	441069	1274711	337132	993697	Taxes on products (less subsidies)

turpinājums

continued

NACE 1.1.red. NACE Rev.1.1.	Darbības veids	2008		2009		NACE Heading
		VII-IX	I-IX	VII-IX	I-IX	
2000.gada salīdzināmās cenās/ Chain-linked (reference year 2000)						
	Iekšzemes kopprodukts	2154611	6125256	1744755	4985587	Gross domestic product
A-O	Kopējā pievienotā vērtība (bāzes cenās)	1925177	5556546	1596508	4626424	Gross value added (at basic prices)
A	Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība	76829	185893	77845	177241	Agriculture, hunting and forestry
B	Zvejniecība	1988	5970	1731	5843	Fishing
C	Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	8701	22867	8790	22765	Mining and quarrying
D	Apstrādes rūpniecība	214004	635109	176863	492283	Manufacturing
E	Elektroenerģija, gāzes un ūdensapgāde	34391	138786	30847	123222	Electricity, gas and water supply
F	Būvniecība	183167	459583	117227	313566	Construction
G-O	Pakalpojumi	1406097	4108338	1183205	3491504	Services
G	Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu, motociklu, individuālās lietošanas priekšmetu un sadzīves aparātūras un iekārtu remonts	422350	1199856	300976	865702	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles, personal and household goods
H	Viesnīcas un restorāni	29061	85701	20042	55289	Hotels and restaurants
I	Transports, glabāšana un sakari	282069	791495	230777	662799	Transport, storage and communication
J	Finanšu starpniecība	85722	260771	72854	229468	Financial intermediation
K	Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība	302013	904142	312577	900266	Real estate, renting and business activities
L	Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	109816	313065	96524	288692	Public administration and defence; compulsory social security
M	Izglītība	54753	203096	48157	188770	Education
N	Veselība un sociālā aprūpe	40880	123943	37785	112475	Health and social work
O	Pārējie komunālie, sociālie un individuālie pakalpojumi	79433	226269	63513	188043	Other community, social and personal service activities
	Produktu nodokļi (mīnus subsīdijas)	229434	568710	148247	359163	Taxes on products (less subsidies)

2.3. IEKŠZEMES KOPPRODUKTA INDEKSI PA DARBĪBAS VEIDIEM INDICES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT BY KIND OF ECONOMIC ACTIVITY (2000.gada salīdzināmās cenās; % pret iepriekšējā gada atbilstošo periodu/ chain-linked (2000=100); % of corresponding period of previous year)

NACE 1.1.red. NACE Rev.1.1.	Darbības veids	2008		2009		NACE Heading
		VII-IX	I-IX	VII-IX	I-IX	
	Iekšzemes kopprodukts	94.8	97.7	81.0	81.4	Gross domestic product
A-O	Kopējā pievienotā vērtība (bāzes cenās)	95.7	99.1	82.9	83.3	Gross value added (at basic prices)
A	Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība	101.0	100.1	101.3	95.3	Agriculture, hunting and forestry
B	Zvejniecība	117.0	107.1	87.1	97.9	Fishing
C	Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	108.9	104.1	101.0	99.6	Mining and quarrying
D	Apstrādes rūpniecība	93.1	95.2	82.6	77.5	Manufacturing
E	Elektroenerģija, gāzes un ūdensapgāde	99.9	100.2	89.7	88.8	Electricity, gas and water supply
F	Būvniecība	92.6	100.8	64.0	68.2	Construction
G-O	Pakalpojumi	96.0	99.5	84.1	85.0	Services

turpinājums

continued

NACE 1.1.red. NACE Rev.1.1.	Darbības veids	2008		2009		NACE Heading
		VII-IX	I-IX	VII-IX	I-IX	
G	Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu, motociklu, individuālās lietošanas priekšmetu un sadzīves aparātūras un iekārtu remonts	91.4	95.1	71.3	72.2	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles, personal and household goods
H	Viesnīcas un restorāni	88.7	95.8	69.0	64.5	Hotels and restaurants
I	Transports, glabāšana un sakari	98.1	102.2	81.8	83.7	Transport, storage and communication
J	Finanšu starpniecība	88.4	99.1	85.0	88.0	Financial intermediation
K	Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība	100.3	102.2	103.5	99.6	Real estate, renting and business activities
L	Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	100.5	100.7	87.9	92.2	Public administration and defence; compulsory social security
M	Izglītība	99.0	100.7	88.0	92.9	Education
N	Veselība un sociālā aprūpe	99.7	101.4	92.4	90.7	Health and social work
O	Pārējie komunālie, sociālie un individuālie pakalpojumi	100.8	102.1	80.0	83.1	Other community, social and personal service activities

2.4. KOPĒJĀS PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS SADALĪJUMS PA DARBĪBAS VEIDIEM

GROSS VALUE ADDED BY KIND OF ECONOMIC ACTIVITY

(faktiskajās cenās; procentos/ at current prices; in per cent)

NACE 1.1.red. NACE Rev.1.1.	Darbības veids	2008		2009		NACE Heading
		VII-IX	I-IX	VII-IX	I-IX	
A-O	Kopējā pievienotā vērtība (bāzes cenās)	100.0	100.0	100.0	100.0	Gross value added (at basic prices)
A	Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība	3.9	3.2	4.0	3.0	Agriculture, hunting and forestry
B	Zvejniecība	0.1	0.1	0.1	0.1	Fishing
C	Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	0.4	0.4	0.5	0.5	Mining and quarrying
D	Apstrādes rūpniecība	10.8	11.0	10.2	9.3	Manufacturing
E	Elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde	2.1	2.6	2.6	3.4	Electricity, gas and water supply
F	Būvniecība	10.5	8.8	7.5	6.6	Construction
G-O	Pakalpojumi	72.2	73.9	75.1	77.1	Services
G	Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu, motociklu, individuālās lietošanas priekšmetu un sadzīves aparātūras un iekārtu remonts	17.6	17.8	15.6	15.6	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles, personal and household goods
H	Viesnīcas un restorāni	1.8	1.7	1.5	1.4	Hotels and restaurants
I	Transports, glabāšana un sakari	11.0	10.9	12.5	11.5	Transport, storage and communication
J	Finanšu starpniecība	6.2	6.3	6.9	6.9	Financial intermediation
K	Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība	16.8	17.3	19.8	19.8	Real estate, renting and business activities
L	Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	6.4	7.3	5.7	8.0	Public administration and defence; compulsory social security
M	Izglītība	4.7	5.1	4.9	5.8	Education
N	Veselība un sociālā aprūpe	2.7	2.7	2.9	3.0	Health and social work
O	Pārējie komunālie, sociālie un individuālie pakalpojumi	5.0	4.8	5.3	5.1	Other community, social and personal service activities

2.5. IEKŠZEMES KOPPRODUKTA IZLIETOJUMS
 EXPENDITURE OF GROSS DOMESTIC PRODUCT
 (tūkst. Ls/ *thsd LVL*)

Darbības veids	2008		2009		NACE Heading
	VII-IX	I-IX	VII-IX	I-IX	
<i>Faktiskajās cenās / At current prices</i>					
Iekšzemes kopprodukts	4167513	12087830	3247863	9956942	Gross domestic product
Galapatēriņa izdevumi	3417476	9898516	2524796	8207940	Final consumption expenditure
mājsaimniecību un bezpeļņas organizāciju, kas apkalpo mājsaimniecības, galapatēriņa izdevumi	2621977	7608851	1919822	6127117	final consumption expenditure of households and non-profit institutions serving households (NPISH)
valsts pārvaldes iestāžu galapatēriņa izdevumi	795499	2289665	604974	2080823	final consumption expenditure of general government
Kopējā kapitāla veidošana	1297126	3864338	746145	1919154	Gross capital formation
kopējā pamatkapitāla veidošana	1259823	3462560	695572	2069802	gross fixed capital formation
krājumu izmaiņas un vērtslietu iegāde (atskaitot realizāciju)	37303	401778	50573	-150648	changes in inventories and acquisition less disposals of valuables
Preču un pakalpojumu eksports	1825955	5159713	1396298	4072492	Export of goods and services
Preču un pakalpojumu imports (mīnus)	2373044	6834737	1419376	4242644	Import of goods and services (less)
<i>2000.gada salīdzināmajās cenās / Chain-linked (reference year 2000)</i>					
Iekšzemes kopprodukts	2154611	6125256	1744755	4985587	Gross domestic product
Galapatēriņa izdevumi	1825866	5365736	1359864	4239978	Final consumption expenditure
mājsaimniecību un bezpeļņas organizāciju, kas apkalpo mājsaimniecības, galapatēriņa izdevumi	1543586	4513224	1112587	3446442	final consumption expenditure of households and non-profit institutions serving households (NPISH)
valsts pārvaldes iestāžu galapatēriņa izdevumi	282280	852512	247277	793536	final consumption expenditure of general government
Kopējā kapitāla veidošana	702639	1839303	439844	888499	Gross capital formation
kopējā pamatkapitāla veidošana	674393	1892796	408812	1185050	gross fixed capital formation
krājumu izmaiņas un vērtslietu iegāde (atskaitot realizāciju)	changes in inventories and acquisition less disposals of valuables
Preču un pakalpojumu eksports	901816	2723185	769032	2277801	Export of goods and services
Preču un pakalpojumu imports (mīnus)	1275710	3802968	823985	2420691	Import of goods and services (less)

2.6. IEKŠZEMES KOPPRODUKTS IENĀKUMU ASPEKTS
 GROSS DOMESTIC PRODUCT BY INCOME APPROACH
 (faktiskajās cenās; tūkst. Ls/ *at current prices; thsd LVL*)

Darbības veids	2008		2009		NACE Heading
	VII-IX	I-IX	VII-IX	I-IX	
Iekšzemes kopprodukts	4167513	12087830	3247863	9956942	Gross domestic product
Darbinieku atalgojums	2090953	6017920	1453708	4688825	Compensation of employees
darba alga	1818723	5215220	1206225	3863692	wages and salaries
darba devēju sociālās iemaksas	272230	802700	247483	825133	employers' social contributions
Ražošanas un importa nodokļi	481699	1392479	356606	1084428	Taxes on production and imports
Subsīdijas (mīnus)	80855	248239	52194	219202	Subsidies (less)
Darbības koprezultāts un jauktais ienākums, bruto	1675716	4925670	1489743	4402891	Operating surplus and mixed income, gross